

PIRIPI OHO DZAIRA PEPA

Pauro ma Timotteo qeeteta
Roma Nagapa, Itaria
Tii 63
Kiristuho Okoma Boto Tupu
Piripi Nagapa, Makettonia

¹ Dzairamane:

O Piripi qaheuba abiho tupu, oho soopara ma baura abima gama, dzoobe!

² Ohonga mai ma Dzesu Kiristu Soopara napa-hoho hasu ma Kebai nikeho irita oorare.

*PAUROI PIRIPI ABIHO QUBA OHONGA HASA
HIIRETA*

³ Anai Timotteoma nakamae Dzesu Kiristuho quba sutasutata ooraiqi nikeke qupi samaneke qupadzomaqi Ohongake hasa hiirorai.

⁴ Oi anai paha qakiqaki eete nikeho quba saninoke pupu hiirorai.

⁵ Nike bosata sinabidza nakahoke nookaqi oho ttaiqā naate baaorai.

⁶ Oho quba ana qupadzomami Ohonga Sumasai bosa nikeho torota baura sohororai oke noi eetoraqutoke Dzesu Kiristui paana naataquta soubidzakoi.

⁷ Anai agobake nikeho torota biranateqi sutasutaho pobi naasuta bodza ooqata nike naho torota Ohongaho sinabidza qidzaho ttaiqā naateqi ana Ohongaho isere qidza mooto mootoke tuumoraiho hobihobike nike eetorai.

Oonita anai ikanomake eeteqi nike ruume naataqu, baamu.

⁸ Anai Dzesu Kiristuho dzagananita Ohonga moomi nikeho quba naho baruna tigima geemorai.

⁹ Ana moomi nike isakiqata abi qesaho quba dzasa eete baura qesagesa dzoomorai. Oonihe nikeho nese parara eetemi nikehota oho gesina meupu naatareiqi ana oho quba pupu hiirorai.

¹⁰ Oke eete qaama oora ma qaara nikehoi sasari naatemi baura teeqai bamu nikeho moirata perebaquhe Kiristuho bodzata nee ma baunoma naatakoi.

¹¹ Oi teeho bahe Dzesu Kiristui nike uumami nike baura oho poma iso keke saridzemake oi Ohongaho neta dzapa pobi ma subesubenoma naatakoi.

PAUROI SUTASUTATA OOTAHE SINABIDZAI TE SUTASUTATA OORARA

¹² Qate anake sutasutata mootomi ooraihe ana dza eetemi nike eto oho nookami anake sesero eetoraiho isaki naataino. Baamu, oi anake hoobire sinabidzake qaupuitorai.

¹³ Oi anai Kiristuho baura quba sutasutata ooraimi qaa abiho ttari ma abi samane qesa oho quba sinabidza nooka soubidzakoi.

¹⁴ Ma oi keke bahe naho eka oi Soopara napameho baura abi qesake kosikosi eetemi paidzaisuiqi Ohongaho sinabidzake hiire paanaitorai.

¹⁵ Meeke qesai tti ma ttire quba eetoraini qesai Kiristuho dzaodzao qubake hiire paanaitorai.

¹⁶ Nokoi moomi anai Kiristuho baurata toomami nokoi dzasa eeteqi oho habara eetorai.

17 Qate qesai anake sutasutaho neta biribiri moitareiqi sinabidza hiirorai.

18 Oke ana ikake hiibaqu? Noko gupa sasari guba eetoraini mae ikoiko ooho guba eetorai? Oonihe Kiristuho noo paanaitorai oke ana nookami bagenoma kekeni. Oho guba hasa hiirorakoi.

PAUROI EEHAHA NAATAQUNI MAE BAATAQU

19 Oi ana moomi nike hoobire pupu hiiremi Sumasai kaitomaqi poma ape ma ape nometa qupadzomaqu oonihe baura nahoke noi qaupuita keke eetakoi.

20 Oi anai eehaha naataquni mae baataqu, anai bamu oho guba ququimaquhe naho dza ma naho qupai Kiristuke ai qusubaitorakoiqi hiirorai. Oke eetemi nohota dzapa pobinoma naatakoi.

21 Oi ana eehaha naatareiqa Kiristuho baura guba eehaha naatakoi, mae baatareiqa isaki qidza name saridza guba baatakoi.

22 Oke ana qidzoke asataquhe Kiristui anake ttokata baura paha ipibidzareiqa hiibaquko dzoobe oke mee hiibakoi.

23 Oi naho gupa eseri naate oorai.

Ana isanate nike aipo biireqa Kiristuho dzagata oorareiqa dza minake eetorai.

24 Oonihe anai nikeho baura eete soubidzaa-make ooraiho qubake paha qaanate.

25 Oke qupadzomaqi ana nikema qaamake nikeho gupa qidzaqidza ma ai tataumai mina naatakoi oke ana hiire oorai.

26 Oi paha nikeho pupu qubake anai eehahake qaaqa nikeho torota qeemamake nike nookami Dzesu Kiristuho dzapa qiraitaquho isaki naatakoi.

PIRIPI ABIKE PAUROI QAA BANAITETA

²⁷ Oonihe anai ao hairiamake qeema nikeke mooraquni mae mainata qaaraqu, nike oora ma qaara eeteqa gama qupa ma sama teena naate sinabidzaho ai tatauma baura mekeqoma eete qaaraquko noo teena oke ana nookami anata isanakoi.

²⁸ Oonita qesai nikeke ibo eetemi ibo oi noko-maeho taanga naatakoi. Qate ibo oi paha nikeke geebanomaitemi nike ingona maiho beedzaeta battigara naatakoi.

²⁹ Oi nike Kiristuke ai tataumatahe, paha noho quba heme ma bame qesa saridzareiqi hiiremi oorai.

³⁰ Oi kaipo ma qangareba naho irita peitemi nike moota, ma paha poiqa pobi nookorai teena oi paha nikeho irita qeemaridzoni.

2

NAPAI QUPA AI QURATEQA QESA KORORA EETARE

¹ Oonita Kiristuho neta napamae qesaho dzasa eete ttapuitaquni mae sumasaho neta qesa ttaiqi naataquni, mae baruna heenata qesa kharuba teetaqu, oho tete oorai mae?

² Ooraimake oi eto naho keke naatainohe oi paha nikehota qeemami nike dzasaho tete teena oke saridzeqa qiba ma qupa gama teenaiteqa napamae ttaike oho qaki naatare.

³ Oonihe oi etoqa sama qusubata tuumaino eto qesa uneune hiibainohe qesake hee, Oo anaio gattiqanita nii bosa aimareiqi hiirorare.

⁴ Oonomake hiireqa abi bamu nome ma nome keke qupadzomaqu.

DZESUHO QUPA GAIBANOMAHO TETEKE SUIMARE

⁵ Dzesu Kiristui qupadzomataho teteke nike paha gesina naatare.

⁶ Noi Ohongaho isakinipamuta qaatahe, Mai noke ttokata dzoobidzare hiiremi noi te tomidza dzadzanoma nomeke gaubidza quba ququimara, baamu.

⁷ Noi tuhotuho naatareiqi dzadzaho birabira oke gaubire abiho sama aimami nokoi noke mooqi hee, Abi ooniqi hiireta.

⁸ Ma noi sama nome ai gaibanipamuke eeteqi te hapahapaho quba basesa eetara, baamu. Noi sama nomeke hapahapa ooho pobiniqi hiire baateta oke qupadzomare.

⁹ Noi oo eetetaho qubake Ohonga mai noke tukutoqi noho isaki qusubaiteqi dzapa nohoke paanaitemi abi minaraho dzapa pobi gama suqo-birorai.

¹⁰ Oho qubake qusuna oorai mae tookana oorai mae gisiho nagapana oorai nokoi Dzesu Kiristuho dzapa pobi nookaqanoke ao pomai kootobakoi.

¹¹ Pomai kootoroqa hee, Dzesu Kiristuho minara ma napaho Sooparanipamu ooniqi hiireqa sarai teena naatemi Ohonga Maihota nee ma baunoma naatakoi. Oonita nikei qupa gaibanomaho tete nohoke suima qaamake Ohonga noomae nikeho dzapa qusubaitakoi.

NAPAI ABIHO BISATA DZADZAHO ISAKI NAATORARE

¹² Oonita oonomaho tete biranatakoiqi nike qupadzomare. Anai nikema qaatata nike naho noo qusubaite qaataho isakita naho amata paha teena oke eeteqi atti uboubota tete nikeme saridze qaaraqutoke ipi bodzata qidzanatare.

¹³ Oi Ohonga noomae hiiremi nike noho baura eetare dza eetorai ma paha baura oho quba isanatakoi.

¹⁴ Oonita nike quba tee ma teeke eetareiqa oke niiqi ma noosaamake eetare.

¹⁵ Poma oke qaupuite qaaqa ttokata abi naga koiri kairinomaho dzadza naate nokoke baiburomi nokoi nikeke iga hiibaquho isakiamanaatemi nike meenipamuke Ohongaho mumure naate qaarakoi.

¹⁶ Oonita nike nokoho quba qaraqaraho ttihiu bire qaama qaama Kiristui baabaqu bodzata anai noke hee, Dzoobe, noko ma nanai te sepeke baura eetaranihe oi mee qidza goomoraiqa hiire noho pengata qaki naatakoi.

¹⁷ Qate anai nikeho baura eeteqi nikeke ai tataumanomaiteqi oho qubake sama name bagara biremi naho dzuui ttokata taataquko anai bamu oho tti ma ttaka hiibaquhe nikema gama oho quba Ohongaho hasa hiibakoi.

¹⁸ Oi mee, nike paha anama napai gama oho hasa hiibaridzoni.

TIMOTTEOHO NOO

¹⁹ Qate dzamonoqake ana Timotteo dzoobiremi noi nikeho torota isere qidza aima baamake ana oho ttidza qidzaqidza eetakoiqi qupadzomaqi Ohongake qupanomaitorai.

²⁰ Oi Timotteoi nikeke kokora qidza eetaquho isaki noho torota ooraihe noho qesa te ooraidzara.

²¹ Qesai teqaha Dzesu Kiristuke qupadzomoraizaranihe sama nokomeqake qupadzomorai.

²² Oonita nike noho poma moomi qeseba khatai mai nome tuuhororaiho isakita noi anake sinabidzata hoobire baaorai.

²³ Oonita Gamani noko anake ikanoma eetaqu oke nooka pobiteqake ao noke nikeho quba dzoobidzakoi.

²⁴ Oi ana paha naamae nikeho torota ao biranatare qupadzomaqi Sooparake oho quba qasa hiirorai.

EPAPAROTITOHONO

²⁵ Oonihe pure qubake ana Epararotito nikeho quba burisi eetemi dzaira pepa erake aimaqi qeehibi. Nike bosata noke dzoobiremi baa nikeho habara eeteqi anake tuuhorota. Tuuhoro qaami ana nookami noi noma qidza, bauraho ttaiqa naate sahurunomaho isaki oni.

²⁶ Oi noi bosata baaqi heme saridzemi teei oho isere nikeho torota mootota oke Epararotitoi nookami nohota bame eetemi noi nikeho quba iha ma dzoobidza eetemi ana poiqake noke dzoobiremi qeehibi.

²⁷ Oi noi bosata heme aimata oi mee. Noi ao baatarotahe Ohongai no ma nakahoke nookami bame oi eto anake suqobidzaino hiireqi Ohongai baruna heena nometa Epararotitoke qidzaiteta.

²⁸ Oonita nike noho pobi nookaama naatemi oi naho qereta goosobaino hiireqi ana adzahaha naate ao noke dzoobiremi nike noke moorare.

²⁹ Oonita nike naho nookami ana dzapa pobinoma naatorai mae? Oho isakita Epararotitōi Ohongaho pengata naho habara naatemi nike noke oho kokora eeteqa qaki eetare.

³⁰ Oi nikemae naho kokora eetarotahe noi nikeho puike naate anake tuuhoro qaami heme ma bame noho irita peitemi noi te anake gaubidzaranihe erata keke ooqi baatare boohitahe bamu. Oho quba noke korabetare.

3

AI TATAUMANOMAHO OORA MA QAARAI PO-BIRATORAI

¹ Dzairamane name, noo qiba erake ana hiireqi hiirorai: Soopara noomae ttidza qidzaqidza nikehoho khooba naate qaarare. Qate noo qetta oorai oi paha nikeho sinasina qidzanita ana bamu oho qoredza eete qaataqu.

² Oi hu nooho dzaodzaonoma nokoi dzuru ma kabiraho isakita nike beekho eetorai oi qanganita moorare.

³ Nokoi hee, Nanaio abi geebanomaniqi hiiroraihe, erake eete oorai. Apenei samaho geeba oonoma ngiingi eeteqa Ohongaho Sumasa qusubaita Dzesu Kiristugaho dzaodzaoo eetorai nike ma napai oke eesuqi Ohongaho geeba meenoma ao saridzorai.

⁴ Oi abi qesai sama nokome qusubaiteqi hee, Nanaho isaki mee oi oorai, oke hiireqi nokoi samaho isaki nahoke suqobirorai mae? Oi baamunipamu.

⁵ Hu nooke qusubaiteqi maimane nokoi qupi 8 ooqata anake sama koko geeba mootota. Qate ana ttari apeta biranateta bahe Isiraeho quni ma

mani, dzapa noho Beedzami, mai ma pai esese oho nenanita anai Heboroho poro goottani.

Ma sukuru apeta ana gesina saridzeta bahe Pariseoho sukuru mina.

⁶ Ma dzaodzao nahoi gattiqa bamu. Anai oho tete gama qusubaite soubidzare hiireqi Kiristuho oko ma botoke seseronipamuke eeteta, dzasa.

⁷ Quba oonoma naho qupata meenoma naate qaatanihe anai ipita Kiristu saridzeqi quba oonomake hee, Ngiinginomaniqi hiireqi oke qaateta.

⁸ Oi keke bahe Dzesu Kiristu Soopara nameho sukuru ma gesina qidza tobe sumanoma oke anai gama mai eetareqi ttokaho quba qesa minarake hee, Quba susu ma sasaniqi hiireqi Kiristuho quba beedzabeedza eeteta ma poiqa eetorai.

⁹ Oonita Ohonga moomi anai hu noota isanataama naatorai kaga. Oonihe ana Kiristuke ai tataumorai oho isakita Ohonga anake mooqi rike ma pobi ooniqi hiibaridzoni.

¹⁰ Oonita anai tete apeta Kiristuho heme oho ttaiqā naataqu, ma ikanomake eete baata nohoho ttaiqā naataqu, ma beedzae apema noi baata neta qoridzetaho teteke ana saridzaqu, oke ana paha naamae gesina naatare hiire oorai.

¹¹ Gesina naateqanoke tukutuku nohoho tete dzapa pobinoma oke ana paha mai eetare hiiraita qupadzomare.

PAUROI SAMA NOME QAASUMA QAATAHO TETE

¹² Beedzae oho teteke ana ao gattiqa saridzoraiche oi idzoidzo naataamake oorai. Dzesu Kiristui anake mai eetetaho isakita ana paha naamae oho tete mai eete soubidzare hiire oorai.

¹³ Dzairamane name, saridze soubidzaamake oorai oke ao hiibi oonihe ana teena erake eetorai: Tume nike ana te dzaganaitoraidzaranihe, dzaga robena ooraiqaho dzaodzao eeteqi dzogohu suutoqi aimare eetorai.

¹⁴ Ohongai Kiristuho teteke biraiteqi ota napake gori moitareiqi kira hiiremi isaki ota ana nese sooro suuto qeemorai.

¹⁵ Oonita apenei kotanga naatare hiire napamae ota qupa teenaitare. Qesai mainake qupadzomaquko nokoke Ohonga paha qupanomaitaridzoni.

¹⁶ Oonihe Ohongai ao ika ma ikata napake qupa teenaitemi oorai oke eto teei rasaki eetainohe gama ttaiqake qeemorare.

¹⁷ Dzairamane naho teteke mooqa suimare. Naho tete suimorai abi oonomake nike moo pobiteqa hee, Isaki oioniqi hiireqa ipitotare.

¹⁸ Oke ana teehe qubake hiidzaranihe Kiristui sama nome ai qurateqi hapahapaho pobi naateta oonomaho teteke qesai suima quba goottae eete ibo eetorai. Noo oke ana agobake hiiretahe surupoma paha hiibi.

¹⁹ Oi nokoi ttokaho teteke qupadzomaqi midzaamake dza nokome qusubaitemi oi nokoho qoberoba nee ma baunoma naatemi oho ipike noko rubenga saridzakoi oke ana bamu nike ikobetaqu.

²⁰ Oi napaho Soopara Dzesu Kiristui qusu neta baabaridzoho beebeke napa eetorai oonita napaho guhu ma nagapa oi ttoka bahe qusu oioni.

²¹ Nookare, Dzesu Kiristui quba minarake igabidzare hiire oorai. Oonita noi baura

samaneke eetoraiho beedzae tatangama ttokaho sama ngiinginoma napahoke noi hiiburomi napai noomaeho nee ma bau naatakoita qupadzomare.

4

QUPA TEENAITEQA TETE QIDZA SARIDZE QAKI NAATARE

¹ Oonita qeseba dzairamane name, anai nikeho quba baate biraboraita nike naho paparaho isaki naate oorai oni. Oho quba, qesamane dzanoma name, nike Sooparaho neta poupaama naate qaarare.

² Qate paimaneho dzapa Eottia ma Sittikhe nipe qesa bisibisi naatoraihe Ohongaho pengata oke nipe qaateqa qupa teenaitare.

³ Ma Sudzuge, baura abi qidza nii qupadzomare. Paimane hiire oke nii hoobidzare. Qesama nokoi kaipo minake eete Keremetto ma baura abi qesa ma nanake tuuhoro qaatanita dzapa nokohoi meenipamu qaraqaraho geeta oorai.

⁴ Nookare, Sooparaho neta qakiqaki naate qaarare. Oke ao hiirehe paha teena oke hiire, bame nikeme qaasuhiqa qaki naatare!

⁵ Ohonga Sooparai te kharata ooraidzaranita kokora qidza nikemeke abi samane banaitare.

⁶ Eto quba tee ma teehe iiha ma dzoobidzake eetainohe quba ape ma apeho quba qupadzomaqu oho quba Ohonga pupu hiiqake ao dzoobe hiibare.

⁷ Dzoobe hiireqa Ohongaho hasu ma kebake apei qupadzoma isanataqu bahe, nikeho iiha

ma dzoobidzai Dzesu Kiristuho torota oomake oi nikeke tuuhoro qaarakoi.

⁸Qate dzairamane, noo paha erake aimare. Noo apeio meenoma, ma qidza, ma sasari, ma baura ape paha pobi qidza, rike ma pobinoma ma dzaanoma? Nike nookami noo oonoma bagenoma teei oorai mae?

⁹Ooraiqako oho noo paanaiteqa qaupuitare. Tete oonomake ana aimami nike ao moo nookaqi bosata naho torota qase dzoomaqa gesina naateta. Oonita teena oke poiike ipibire qaarare. Qaamake Hasuho Maikhatai nikema gama qaarakoi.

¹⁰Oi nikei bosata ana hoobire qaata. Qaami anai oho quba Ohongaho hasa hiire qaatahe, oho tete ikanomake eete gattiqa naatemi nike qaateta? Oho noo mina bamuhe poiqa tete paha biranatemi nike ipibire hobihobi baura oke eetaqu kaqa.

¹¹Oi anai te naamaeho tti ma sori hiidzara, baamu. Isaki ape ma apeke saridzorai oke ana Ohongaho pengata nookami isanatorai.

¹²Anata meupu biranatemi saqubema muunaqu, eo seebe biranatemi ttidza saa eetaqu, anai oho kotanganita bamu tee ma teehe quba ququimaqu bamu.

¹³Kiristu baura teeke hiiremi ana noho neta beedzae ma tatanga giimaqa bamu teehe bittake eetaqu.

¹⁴Oonita nike bosata moomi naho qepe ma haba qesa bamu naatemi nike adzahaha naate naho pati qohatetaho hasake ana hiire.

¹⁵Oi ana bosata Sinabidzaho qaru eeteqi Make-tonia haba nikehoke qaate tuumami Sinabidza

tupu qesai te anake hoobidzaranihe nikei keke eeteta.

¹⁶ Anai Ttesaronika nagapata baura eetomi nike paha qupi teenani mae eserike ota naho quba hobihobi dzoobireta oi dzoobe!

¹⁷ Oonihe anai te naamae qonoqono ooho dzaodzao mina eetoraidzaranihe nike oonoma eetemi nikehota oho agoago samane biranatareiqi ana hiirorai.

¹⁸ Epararotitoi nikeho qonoqono abinike aima baami naho iisuta peitemi ana poiqake isanatorai. Qonoqono oho ura Ohonga nookami bagenoma mekenoma, nohota isanatorai.

¹⁹ Qate nikehota quba bamu naatemi erake qupadzomare. Dzesu Kiristui iisu minanoma dzapa pobinomanita Ohongai ota paha nikeho pati qohatakoi.

²⁰ Dzoobe, Ohonga mai napameho dzapai poro kiranoma naate qaarakoi. Oi meenipamu.

²¹ Qate qesamane nahoi erata nikeho quba dzoobe hiire. Oonita nikehota apenei Dzesu Kiristuho pobi naate oorai nokoke gama iso keke dzoobe hiibare.

²² Qate Kaisaho kokora abi ma kara erana oorai, nokoi oho qesa nikeho quba qaki naate noo dzoobire.

²³ Oionita Dzesu Kiristuho baruna heena nike ma napaho irita qaaqa gisi napahoke soopara eetore. Aipo.

Anai Pauro

PORO TONGO USAQE
The New Testament in the Guhu-Samane Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Guhu-Samane long
Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Guhu-Samane

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1e8f2c8a-2e91-5f7a-8d28-7e63415f9012